

INSTRUKCJA POBRANIA WYMAZU Z GARDŁA I NOSA LUB NOSOGARDZIELI

1. Informacje wstępne

Instrukcja ma na celu ustalenie zasad prawidłowego pobrania wymazu z nosogardzieli, zabezpieczenia materiału klinicznego oraz przygotowania do transportu.

2. Przygotowanie do pobrania

Wymazy z gardła i nosa lub nosogardzieli powinny być pobierane w godzinach porannych, przed przyjęcie pokarmów, płynów lub też leków. Przed pobraniem materiału nie należy myć zębów, stosować płynów do płukania jamy ustnej, tabletek do ssania na gardło oraz gum do żucia.

Dopuszcza się pobranie wymazu po upływie 3-4 godzin od ostatniego posiłku bądź po upływie 3-4 godzin od umycia zębów. Badanie może być również przeprowadzone minimum 2 godziny po aplikacji donosowych środków przeciwdrobnoustrojowych (kropli, maści, aerozoli). Przed rozpoczęciem badania pacjent może przepłukać jamę ustną przegotowaną wodą, natomiast nie powinien przepłukiwać czy też wydmuchiwać nosa.

3. Przygotowanie osoby pobierającej

Wymazy z gardła i nosa lub nosogardzieli mogą być pobierane wyłącznie przez przeszkolony personel o odpowiednich kwalifikacjach (lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, diagnosta laboratoryjny lub technik analityki medycznej).

Zestaw środków ochrony indywidualnej:

- Rękawiczki jednorazowego użycia (niejałowe)
- Fartuch ochronny: podfoliowany lub fizelinowy z zewnętrznym foliowym

- Maski –w przypadku pobierania wymazu z nosogardzieli lub wymazu z nosa i gardła, jeśli są dostępne, należy stosować maski typu FFP2/FFP3. Jeśli ich brak, należy stosować maski chirurgiczne z przyłbicą.
- Przyłbica lub okulary ochronne lub gogle
- Stosowanie specjalnego obuwia lub ochraniaczy na obuwie nie jest wymagane

4. Czynności wykonywane przed pobraniem materiału

Osoba pobierająca:

- 1) Przygotowuje zestaw do pobierania oraz transportu próbki: probówkę z podłożem transportowym VTM oraz giętka flokowana wymazówkę z tworzywa sztucznego.
- 2) Opisuje opakowanie zasadnicze danymi pacjenta –imieniem, nazwiskiem i nr PESEL
- 3) Przeprowadza rozmowę z pacjentem w celu zapoznania go z procedurą pobrania wymazu z nosogardzieli

Pacjent:

- Wypełnia „formularz zlecenia badania”

5. Pobranie wymazu z nosogardzieli

Odchylić głowę pacjenta do tyłu pod kątem około 70° i wprowadzić delikatnie wymazówkę przez otwór nosowy na ustaloną głębokość (czerwona linia na wymazówce) i przytrzymać ją nieruchomo przez 5-10 sek., a następnie delikatnie obrócić 2-3 razy.

Wyjąć wymazówkę, umieścić w probówce z podłożem transportowym i delikatnie zamieszać. Odłamać górną część aplikatora, szczelnie zakręcić probówkę i ponownie zamieszać.

6. Pobranie wymazu z nosa i gardła

Wymazy można pobrać dwiema lub jedną wymazówką.

W przypadku stosowania dwóch wymazówek:

- Pierwszą wymazówką pobierany jest wymaz z gardła, drugą -z obu nozdrzy przednich.
- Po pobraniu pierwszą wymazówkę należy włożyć do próbówki z podłożem płynnym wirusologicznym / solą fizjologiczną i złamać wystającą z próbówki końcówkę; następnie pobrać materiał drugą wymazówką i włożyć ją do tej samej próbówki
- Szczelnie zakręcić probówkę

W przypadku stosowania jednej wymazówki:

- Najpierw należy pobrać wymaz z gardła i następnie tą samą wymazówką po kolei z obu nozdrzy przednich.
- Po pobraniu wymazówkę należy włożyć do próbówki z podłożem płynnym wirusologicznym/ solą fizjologiczną i złamać wystającą końcówkę,
- Szczelnie zakręcić probówkę

7. Postępowanie po zakończeniu pobrania

- Probówkę z materiałem biologicznym umieścić w szczelnym pojemniku wtórnym (w opakowaniu wtórnym może znajdować się kilka opakowań zasadniczych)
- Dezynfekcja powierzchni opakowania wtórnego przy pomocy chusteczek nasączonych środkiem alkoholowym.
- Umieszczenie opakowania wtórnego w pojemniku transportowym lub lodówce
- Materiał powinien zostać niezwłocznie dostarczony do laboratorium, (UWAGA! Jeśli istnieje konieczność przechowywania lub transportu materiału, należy przestrzegać n/w warunków przechowywania i transportu)

Opracowano na podstawie: „Zasady pobierania i transportu materiału do badań metodami molekularnymi RT PCR w kierunku SARS-CoV-2.” Konsultant krajowy w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej, Katarzyna Dzierżanowska-Fangrat. Konsultanci wojewódzcy w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej: Tomasz Ozorowski, Krzysztof Burdynowski, Alina Olender, Bonita Durnaś, Gajane Martirosjan, Anetta Bartczak, Marzenna Bartoszewicz, Małgorzata Bulanda, Piotr Wieczorek, Aleksander Deptuła, Joanna Jursa-Kulesza, Jadwiga Ślusarska-Kopala, Ewa Augustynowicz-Kopeć oraz Anna Mól, Beata Kasztelewicz